

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL P. C. SKUNDO**

2023 m. gruodžio d. Nr. S- (7-2023/199)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensio, narių Jurgitos Narkevičiūtės (pranešėja), Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus ir Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo P. C. (toliau – Pareiškėjas) 2023-11-14 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2023-10-25 sprendimo gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-1354136 (toliau – Inspekcijos sprendimas, skundžiamas sprendimas). Inspekcijos atstovė M. I. 2023-12-12 dalyvavo nuotoliniame Komisijos posėdyje. Pareiškėjas Komisiją informavo, jog posėdyje nedalyvaus.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėjas su skundžiamu Inspekcijos sprendimu nesutiko, pateikdamas skundą Komisijai prašė tenkinti skundą ir ginčijamą sprendimą panaikinti. Pareiškėjo manymu, mokesčių administratorius nepagrįstai neatsižvelgė į mokesčio mokėtojo pateiktus motyvus ir tuo pagrindu priėmė neteisingą sprendimą, t. y. negražino 929,97 Eur sumos.

Pareiškėjas 2023-10-20 per paskyrą Mano VMI pateikė Inspekcijai prašymą (FR0781) gražinti (įskaityti) permoką (skirtumą). Prašyme nurodyta, kad Pareiškėjui turi būti gražinta 929,97 Eur suma, 5661 įmokos kodu (pagal Lietuvos institucijų vykdomuosius dokumentus išieškotos sumos), mokestinio laikotarpio (išieškojimo datą) nurodant nuo 2020-09-04 iki 2023-10-06.

Pareiškėjas skunde Komisijai nurodė, jog 2023-10-20 išsiuntė Inspekcijai prašymą bei netrukus (2023-10-25) gavo atsakymą, jog nuspręsta negražinti (neįskaityti) prašomos sumos, nes antstolė A. C. (toliau – antstolė) laikotarpiu nuo 2020-09-04 iki 2023-10-06 išieškojo ir pervedė 1002 Eur sumą į vieną iš biudžeto surenkamųjų sąskaitų, nurodydama įmokos kodą 5661.

Pasak Pareiškėjo, jis elektroniniu laišku kreipėsi į antstolę, nes antstolė laikotarpiu nuo 2020-08-14 iki 2023-10-05 gavo 855,53 Eur pinigines lėšas iš UAB "D1" bei 605 Eur iš Pareiškėjo, iš viso antstolei buvo pervesta 1 460,53 Eur suma. Pareiškėjas nurodė, jog antstolė pateikė atsakymą, kuriame paaiškino, kad „sprendime nurodyta kokią bylą vykdėme, tačiau nėra nurodyta, kad mokesčių permoka buvo pervesta antstolei. Gražintinos sumos neturime, mokesčių permokos nenurašėme“.

Priešingos pozicijos laikėsi Inspekcija. Ginčijamame sprendime buvo nurodyta, jog 929,97 Eur sumos negražinimo priežastis – „kitos priežastys“. Papildomai aptarti motyvai – Inspekcija 2020-01-17 gavo Vilniaus miesto apylinkės teismo (toliau – Teismas) vykdomąjį dokumentą Nr. 2VP-35379-294/2019 išieškoti skirtą Pareiškėjui 3 Eur (trijų eurų) dydžio baudą už kiekvieną antstolės 2019-07-11 patvarkymo dėl areštuoto skolininko turto vertinimo atlikimo ir 2019-07-11 patvarkymo pateikti informaciją apie turimą turtą nevykdymo dieną, skaičiuojant nuo 2019-09-11. Neįvykdytas teismo vykdomasis dokumentas 2020-02-26 perduotas vykdyti antstolei.

Antstolė laikotarpį nuo 2020-09-04 iki 2023-10-06 išieškojo ir pervedė 1 002 Eur sumą į vieną iš biudžeto surenkamųjų sąskaitų, nurodydama įmokos kodą 5661. Aptarta suma įskaityta prievolei pagal vykdomąjį raštą Nr. 2VP-35379-294/2019 padengti. Taip pat Inspekcijoje 2023-10-06 buvo gautas antstolės patvarkymas Nr. S-23-171-26489 dėl vykdomosios bylos užbaigimo ir vykdomojo dokumento gražinimo Teismui. Inspekcija įvertinusi šias aplinkybes, nusprendė negražinti Pareiškėjo prašomos 929,97 Eur sumos.

Mokestinio ginčo medžiagoje Inspekcija papildomai nurodė, jog Mokesčių apskaitos informacinėje sistemoje (toliau – MAIS) prievolės pagal vykdomąjį raštą nebuvo suvestos, kadangi Teismo vykdomajame dokumente nebuvo nurodyta fiksuoto dydžio bauda, todėl tokiais atvejais prievolės į MAIS suvedamos gavus informaciją iš antstolės apie išieškotas sumas. Antstolė laikotarpį nuo 2020-09-04 iki 2023-10-06 išieškojo ir į vieną iš biudžeto surenkamųjų sąskaitų pervedė 1 002 Eur sumą, nurodydama įmokos kodą 5661. Antstolės išieškota suma buvo įskaityta prievolei pagal Teismo vykdomąjį dokumentą padengti. Kadangi visos antstolės iš Pareiškėjos išieškotos sumos buvo įskaitytos Teismo vykdomoju raštu priteistai sumai padengti, permokos 5661 kodu nenustatyta.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Inspekcijos sprendimo, kuriuo atsisakyta gražinti 929,97 Eur permoką, motyvuojant tuo, kad Inspekcijos administruojamų mokesčių ir (ar) baudų sistemoje (MAIS) permokos (skirtumo) nėra, nes iš antstolės gauta suma buvo padengta paskirtai baudai įskaityti, todėl permokos negražinimo priežastis pateko į Inspekcijos naudojamą formulotę – „kitos priežastys“.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas (toliau – MAĮ) ir Mokesčių mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo) taisyklės, patvirtintos Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 (2021-03-16 įsakymo Nr. VA-17 redakcija; toliau – Taisyklės). Pagal MAĮ 2 straipsnio 12 dalį mokesčio permoka yra laikoma mokesčių mokėtojo sumokėta per didelę mokesčio suma, t. y. mokesčio (įmokos, baudos ar pan.) suma, kurios mokesčių mokėtojas neturėjo pareigos mokėti pagal teisės aktų reikalavimus. Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) formuojamą praktiką (žiūrėti: 2016-02-25 nutartį adm. byloje Nr. A-182-438/2016, 2017-03-21 nutartį adm. byloje Nr. A-3146-575/2017) mokesčių mokėtojui tenka pareiga pagrįsti mokesčio (įmokos) permokos susidarymo realumą. Pagal Taisyklių 16 punktą prašymas dėl mokesčio permokos (skirtumo) gražinimo turi būti užpildytas ir pateiktas, laikantis Taisyklėse nustatytų reikalavimų, o pagal Taisyklių 15 punktą prie prašymo turi būti pateikti prašymui išnagrinėti ir sprendimui priimti reikalingi papildomi dokumentai ir duomenys (Taisyklėse pateiktas pavyzdinis, tačiau nebaigtinis tokių dokumentų sąrašas), pagrindžiantys Inspekcijos administruojamų mokesčių ar baudų už administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) susidarymą ir (arba) patvirtinantys Inspekcijos neadministruojamų mokesčių, baudų, paskirtų pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus, ir kitų įmokų sumokėjimą ar nepagrįstai išieškotas sumas. Taigi, apibendrinus aptartas teisės aktų ir teismų praktikos nuostatas, darytina išvada, kad tik mokesčių mokėtojui objektyviais ir abejonių nekeliančiais duomenimis pagrindus aplinkybes, jog jis mokesčių, įmoką (ginčo situacijoje – už antstolės reikalavimų nevykdymą skirtą baudą) sumokėjo neturėdamas teisinio pagrindo, mokesčių administratoriui atsiranda pareiga sugražinti mokesčio / įmokos permoką.

Pareiškėjas Komisijai pateikė papildomą informaciją, jog 2023-10-05 sumokėjo antstolei 55,53 Eur, 2023-09-08 – 100 Eur, 2023-08-11 – 100 Eur, 2023-07-05 – 100 Eur, 2023-06-15 – 100 Eur, 2023-06-02 – 100 Eur, 2023-04-13 – 100 Eur, 2023-03-30 – 100 Eur, 2023-02-25 – 145 Eur, 2021-05-20 – 100 Eur, 2021-02-11 – 100 Eur, 2020-11-05 – 135 Eur, 2020-09-25 – 135 Eur, 2020-08-14 – 135 Eur, iš viso 1 505,53 Eur.

Inspekcija pateikė MAIS išrašą, jog Pareiškėjo vardu iš antstolės gavo: 2023-10-10 mokėjimo terminu – 658,99 Eur, 2022-04-27 mokėjimo terminu – 72,03 Eur, 2021-03-24 mokėjimo terminu – 270,98, iš viso 1 002 Eur. Pasak Inspekcijos antstolė pervedė Pareiškėjo vardu į

Inspekcijos sąskaitą 1 002 Eur, iš šios sumos 510 Eur sudarė bauda ir 492 Eur bauda (164 dienos x 3 Eur).

Kaip matyti, Pareiškėjas pateikė prašymą grąžinti dalį antstolės pervestų lėšų (929,97 Eur) arba 2023-10-10 mokėjimo terminu – 658,99 Eur ir 2021-03-24 mokėjimo terminu – 270,98 Eur sumas. Pareiškėjas antstolei ir skunde Komisijai nurodė, jog byloje Nr. 0171/20/00597 išieškoma suma 1002 Eur, vykdymo išlaidos 210,66 Eur, sumokėta iš UAB "D1" – 855,53 Eur, Pareiškėjas sumokėjo – 605 Eur, iš Inspekcijos grąžintinos permokos įskaityta – 929,97 (įmokos kodas 5661). Nurodė, jog antstolei buvo permokėta arba nepagrįstai nurašyta 1 177,14 Eur. Pareiškėjas Komisijai teigė, jog antstolei pervedė 1 505,53 Eur, tačiau antstolei nurodė, jog pervedė – 605 Eur. Kartu Pareiškėjas pažymėjo, jog skola buvo padengta ir iš juridinio asmens UAB "D1" sąskaitos (antstolei įvardijo 855,53 Eur sumą, skunde Komisijai sumos neįvardijo). Pateiktoje medžiagoje skiriasi informacija ir apie antstolės išlaidas, kurios, Pareiškėjo teigimu, sudarė 210,66 Eur, Inspekcijos vertinimu – 256,38 Eur.

Pagal MAĮ nuostatas ginčai gali būti priskiriami mokestiniais ar nemokestiniais ginčams. Atsižvelgiant į tai, skiriasi mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) priimtų teisės aktų ar jo veiksmų (neveikimo) apskundimo tvarka (ar skundas paduotinas teismui, ar ikiteisminei skundų nagrinėjimo institucijai) ir terminai. MAĮ 2 straipsnio 22 dalis įtvirtina, kad mokestiniai ginčai – tai ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą). Pagal MAĮ 145 straipsnio 1 dalį mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo. Mokestinius ginčus nagrinėja centrinis mokesčių administratorius, Mokestinių ginčų komisija ir teismas (MAĮ 147 straipsnis). Konkrečiai Komisija nagrinėja skundus kylančius tarp mokesčio mokėtojo ir mokesčių administratoriaus (MAĮ 151 straipsnio 1 dalies 1 punktą). Iš to pasisakytina, jog Komisija šioje ginčo stadijoje gali nagrinėti Pareiškėjo skunde nurodytus argumentus tik dėl 1 002 Eur paskirtos baudos dydžio susigražinimo, tačiau negali vertinti kitų mokesčio mokėtojo nurodytų argumentų, pavyzdžiui, dėl sumokėtų sumų dydžio antstolei, dėl UAB "D1" pervestos antstolei dalies ir vykdomųjų išlaidų dydžio. Šiuo klausimu Pareiškėjui siūlome pakartotinai kreiptis į antstolę dėl informacijos suteikimo.

Pasisakant dėl prašomos grąžinti sumos, pastebėtina, jog antstolė vykdė vykdomąją bylą Nr. 0171/19/02168 pagal Vilniaus 2-ojo notarų biuro 2019-02-04 vykdomąjį įrašą Nr. 908 dėl 9 285,43 Eur skolos, 6 proc. metinių palūkanų išieškojimo iš skolininko Pareiškėjo trečios eilės išieškotojo N. Y. naudai. Antstolė 2019-06-10 patvarkymu priėmė vykdomąjį dokumentą vykdyti, 2019-06-12 buvo priimtas raginimas įvykdyti sprendimą bei vykdymo išlaidų apskaičiavimas. Minėti dokumentai buvo išsiųsti skolininko deklaruotos gyvenamosios vietos adresu bei Juridinių asmenų registre nurodytu skolininko, kaip UAB "A1" vadovo, gyvenamosios vietos adresu. Minėtu adresu antstolės dokumentai buvo įteikti 2019-06-27. Antstolė 2019-07-11 priėmė patvarkymą pateikti informaciją apie turimą turtą, Turto arešto aktą, kuriuo buvo areštuoti skolininkui (Pareiškėjui) priklausantys UAB "B1" vertybiniai popieriai ir automobilis „B. N. ML350“, patvarkymą dėl areštuoto turto patikrinimo atlikimo, patvarkymą priverstinai nurašyti pinigines lėšas, patvarkymą dėl skolos ir vykdymo išlaidų išieškojimo, vykdymo išlaidų apskaičiavimą, patvarkymą dėl turtinių teisių / išmokėtų lėšų arešto bei informacijos pateikimo. Patvarkymu pateikti informaciją apie turimą turtą skolininkas buvo įpareigotas per 3 darbo dienas nuo patvarkymo gavimo dienos atvykdyti į antstolių kontorą ir raštu pateikti informaciją apie jam priklausantį turtą. Kadangi antstolei nepavyko susiekti su Pareiškėju, antstolė vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 585 straipsnio 2 dalimi, Teismo paprašė skirti Pareiškėjui baudą už kiekvieną nevykdymo ar kliudymo dieną.

Vilniaus apygardos teismas 2020-01-09 nutartimi civilinėje byloje Nr. 2S-42-580/2020 antstolės (A. C.) atskirąjį skundą tenkino, panaikino Teismo 2019-10-25 nutartį ir klausimą

išsprendė iš esmės – tenkino antstolės pareiškimą dėl baudos skolininkui Pareiškėjui skyrimo bei paskyrė Pareiškėjui baudą – po 3 Eur už kiekvieną antstolės 2019-07-11 patvarkymo dėl areštuoto skolininko turto vertinimo atlikimo ir 2019-07-11 patvarkymo pateikti informaciją apie turimą turtą nevykdymo dieną, skaičiuojant nuo 2019-09-11, baudą išieškant iš asmeninių Pareiškėjo lėšų.

Inspekcija paaiškino, jog nuo 2019-09-11 iki 2020-02-27 Pareiškėjui buvo apskaičiuota 510 Eur baudinė dalis, o nuo 2020-02-27 iki 2020-08-10 už 164 dienas skirta po 3 Eur už dieną (492 Eur), iš viso mokesčių mokėtojui baudos dalis sudarė 1 002 Eur. Paminėtina, jog šie duomenys atitinka Komisijai pateikto 2023-10-06 Patvarkymo dėl vykdomosios bylos užbaigimo ir elektroninio vykdomojo dokumento grąžinimo Nr. S-23-171-26489 duomenis (dalyje „Piniginis išieškojimas“). Taigi, Komisijos vertinimu, byloje nėra duomenų, kad Pareiškėjas neturėjo pagrindo mokėti jam paskirtos baudos, todėl nėra teisinio pagrindo pripažinti, jog Pareiškėjo prašoma grąžinti permoka yra susidariusi ir yra pagrindas ją grąžinti. Pagal ginčijamo sprendimo priėmimo metu susiklosčiusias faktines bei teises aplinkybes Inspekcija priėmė pagrįstą sprendimą netenkinti Pareiškėjo prašymo, kadangi nebuvo pagrindo spręsti, jog 929,97 Eur iš 1 002 Eur sumos į Inspekcijos administruojamą sąskaitą buvo pervesta per klaidą – baudinė dalis antstolės buvo pervesta pagal Vilniaus apygardos teismo 2020-01-09 nutartį civilinėje byla Nr. 2S-42-580/2020.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad ginčo byloje, nesant kitokio pobūdžio teismų sprendimų, nėra pagrindo pripažinti, jog antstolė baudą pervedė į Inspekcijos sąskaitą nesant teisinio pagrindo ir ji gali būti grąžinta Pareiškėjui, todėl mokesčio mokėtojo skundas atmestinas, o Inspekcijos sprendimas tvirtintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-10-25 sprendimą grąžinti (įskaityti) permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. 331-1354136.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė